

ว. ๙๓
ร. ๓ ม. ๖๒
เวลา ๑๓.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส30794 *non*
รับที่ : 53241/62 *อนันต์*
วันที่ : ๐7 มี.ค. 62 เวลา : 11:30

ที่ กษ ๐๓๐๗/คปศ ๒๒

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบ
จากโครงการฝายราษีไศลและฝายห้วยนา
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความเห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง
ฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินโครงการชลประทานเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์
ระยะที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือที่นายกรัฐมนตรีเห็นชอบ

๒. เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศลและคณะกรรมการแก้ไข
ปัญหาโครงการฝายห้วยนา ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร
ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินโครงการชลประทาน
เกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ระยะที่ ๑ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่อง
ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ที่กำหนดให้เสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปได้ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ ๑๗๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้ง
คณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศล และตามหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๔๐๓(กน)/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี
(พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ซึ่งกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นประธานกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศล มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง
รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ พิจารณาการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการ
แก้ไขปัญหาโครงการฝายห้วยนา และตามหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๑.๓/๗๗๔๑ ลงวันที่
๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง)
ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาโครงการฝายห้วยนา

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว
เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการข้างต้นได้ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่มีมายาวนานให้แก่ราษฎรในพื้นที่ที่ริมแม่น้ำมูลให้
สามารถทำประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน รวมทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่
ราษฎรว่ารัฐบาลมีความจริงใจที่จะแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐอย่างแท้จริง

(๓. สาระ ...

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๓.๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีมีบัญชาเห็นชอบให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศล และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคอนกรีตโครงการฝายห้วยนา นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการให้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาคอนกรีตของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินโครงการชลประทานเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ระยะที่ ๑ โดยมอบหมายให้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท มาดำเนินการ โดยให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามขั้นตอนต่อไป ตามความเห็นสำนักงบประมาณ (รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่ นร ๐๔๐๓(กน)/๑๖๔๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

๓.๒ โครงการแก้ไขปัญหาคอนกรีตของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินโครงการชลประทานเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ระยะที่ ๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ ความเป็นมา

ด้วย กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ได้ก่อสร้างเขื่อนราษีไศลและเขื่อนห้วยนา ที่ดำเนินการโดยกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๓๕ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดร้อยเอ็ด ต่อมาราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการจึงมีการรวมตัวเรียกร้องขอให้แก้ปัญหาคอนกรีต จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เป็นผลให้มีการโอนฝายราษีไศลและฝายห้วยนามาอยู่ในความรับผิดชอบของ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยที่รัฐบาลและกรมชลประทานได้พยายามเร่งแก้ไขปัญหाराษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฝายราษีไศลและฝายห้วยนา ทั้งกระบวนการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครอง และการทำประโยชน์ในพื้นที่เพื่อขออนุมัติจ่ายเงินค่าชดเชย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ซึ่งได้ดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยไปแล้ว ๖๐,๒๒๖ ไร่ คิดเป็นเงิน ๑,๙๒๗,๒๓๒,๐๐๐.๐๐บาท (ไร่ละ ๓๒,๐๐๐ บาท) แต่ปัจจุบันยังพบว่าราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูลยังประสบปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมทุกปี สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินและพืชผลเกษตร

ในคราวการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศล ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ และในคราวการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคอนกรีตโครงการฝายห้วยนา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมทั้ง ๒ คณะ พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรดำเนินแก้ไขปัญหาคอนกรีตจากฝายราษีไศลและฝายห้วยนา ด้วยการพัฒนาอาชีพในเขตพื้นที่ฝายราษีไศลและฝายห้วยนา เนื่องจากราษฎรบางส่วนในพื้นที่ริมแม่น้ำมูลไม่มีความเข้าใจในการบริหารจัดการพื้นที่ การบริหารจัดการน้ำในแปลงไม่สามารถจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นระบบได้ ทำให้ไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบกับเป็นผู้มีรายได้น้อย กรมชลประทานจึงเห็นควรน้อมนำศาสตร์พระราชาและแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ มาใช้เป็นหลักในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคอนกรีต โดยได้เสนอโครงการชลประทานเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เพื่อพัฒนาอาชีพในเขตพื้นที่ฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ ระยะที่ ๑ วงเงิน ๑๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมในรูปแบบการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ เน้นการออกแบบผังแปลงตามหลักวิชาการ และการจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ทำเกษตรกรรมแบบพึ่งพาตนเองได้ เป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับราษฎรในพื้นที่ นับว่าเป็นแนวทางที่ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีวิถีชีวิตเกษตรกรรมอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่ถือเป็นนโยบายหลักของรัฐบาล

๓.๒.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ทำการเกษตรกรรม บรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย และสนับสนุนองค์ความรู้ที่สำคัญสำหรับทำเกษตรกรรมแบบอินทรีย์ให้เกษตรกรสามารถดำเนินการทำเกษตรกรรมยั่งยืนแบบพึ่งพาตนเอง ทำให้ช่วยลดต้นทุนการทำเกษตรกรรม

๓.๒.๓ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๘๐ วัน

๓.๒.๔ พื้นที่ดำเนินการ แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ ดังนี้

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
๑. พื้นที่ฝ่ายราชสีห์ จำนวน ๓ จังหวัด		
ศรีสะเกษ	ราชสีห์	เมืองคง หนองแค หนองอึ่ง บัวทุ่ง สร้างปี สัมปอัย ตำน
	บึงบูรพ์	บึงบูรพ์ เปาะ
สุรินทร์	ท่าตูม	โพนครก หนองบัว
	รัตนบุรี	ทับใหญ่ ยางสว่าง ดอนแรด
ร้อยเอ็ด	โพนทราย	ยางคำ สามขา
๒. พื้นที่ฝ่ายห้วยนา จำนวน ๒ จังหวัด		
ศรีสะเกษ	กันทรารมย์	โนนสังข์
อุบลราชธานี	วารินชำราบ	ท่าลาด ห้วยขยง
	สำโรง	โนนกาเส้น

๓.๒.๕ เป้าหมาย

พัฒนาพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของเกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์) ตามแนวทางของศาสตร์พระราชา (เกษตรทฤษฎีใหม่) จำนวน ๕๐๐ ไร่ สามารถกักเก็บน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น ๘๓๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๓.๒.๖ หน่วยงานที่รับผิดชอบ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๒.๗ วิธีดำเนินการ

(๑) ให้ความรู้และสร้างการมีส่วนร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดและเทคนิคในการพัฒนาแปลงเกษตรกรรมตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ก่อนที่จะรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

(๒) รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ และสำรวจตรวจสอบความเหมาะสมของแปลงเกษตรกรรมที่สมัครเข้าร่วมโครงการ รวมถึงความพร้อมของเกษตรกรที่จะให้ดำเนินการขุดแหล่งกักเก็บน้ำ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเกษตรกรต้องสมัครใจเข้าร่วมโครงการเท่านั้น โดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ ตัวแทนจากภาคประชาชนแจ้งว่า เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยและพร้อมที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการฯ

(๓) พัฒนาปรับปรุงแปลงให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งจะก่อสร้างด้วยการขุดดินโดยใช้เครื่องจักรภายในพื้นที่ของเกษตรกร ตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ประมาณร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่เกษตรกรต่อราย เพื่อให้ใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ

๓.๒.๘ งบประมาณ เป็นงานดำเนินการเอง จำนวน ๑๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น

กิจกรรม	เขื่อนราชสีห์	เขื่อนห้วยนา
๑. อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการ	๑๔๓,๙๔๐.๐๐	๑๔๓,๙๔๐.๐๐
๒. ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ เพื่อพัฒนาแปลงเกษตรกรรมให้เป็นไปตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่	๑๖๐,๐๘๗.๕๐	๑๖๐,๐๘๗.๕๐
๓. พัฒนาปรับปรุงแปลงให้กับเกษตรกร (งานดินขุดด้วยเครื่องจักร)	๖,๓๒๒,๙๗๐.๐๐	๖,๓๒๒,๙๗๐.๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๖,๖๒๖,๙๙๗.๕๐	๖,๖๒๖,๙๙๗.๕๐
ขอเพียง	๖,๖๒๕,๐๐๐.๐๐	๖,๖๒๕,๐๐๐.๐๐

๓.๒.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (๑) พัฒนาพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของเกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์) ตามแนวทางของศาสตร์พระราชาเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๕๐๐ ไร่
- (๒) สามารถกักเก็บน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น ๘๓๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
- (๓) เป็นการสนับสนุนแหล่งน้ำที่ถือเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญให้แก่เกษตรกร เกษตรกรจึงสามารถทำการเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจรได้ตลอดปี พึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๔) เป็นการสร้างความมั่นคงด้านรายได้แก่เกษตรกร และส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดอัตราการว่างงาน แรงงานคืนถิ่น

๔. ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล นำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๕. ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศลและคณะกรรมการแก้ไขปัญหาโครงการฝายห้วยนา จึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ขออนุมัติดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฝายราษีไศลและฝายห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยโครงการชลประทานเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ระยะที่ ๑ วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ในส่วนของเงินงบประมาณ กรมชลประทาน จะดำเนินการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามคำสั่งการของนายกรัฐมนตรีต่อไป

๕.๒ มอบหมายให้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศลและคณะกรรมการแก้ไขปัญหาโครงการฝายห้วยนา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินโครงการตามข้อ ๕.๑ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลอากาศเอก

(ประจักษ์ จันทอง)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการฝายราษีไศล
และประธานกรรมการแก้ไขปัญหาโครงการฝายห้วยนา

ฝ่ายเลขานุการ

กรมชลประทาน สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทรศัพท์ โทรสาร ๐ ๒๖๖๔ ๓๕๕๖